

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v maju 2019

Zadeva: **POROČILO O IZVAJANJU GARANCIJSKE SCHEME ZA DOLENJSKO (GSD) ZA LETO 2018**

Občinski svet Občine Črnomelj vsako leto obravnava Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD). Poročilo pripravi izvajalec sheme, t.j. Razvojni center Novo mesto (v nadaljevanju: RC Novo mesto).

Tudi v letu 2018 je RC Novo mesto razpisal posojila in garancije iz sredstev garancijske sheme za Dolenjsko (GSD). Garancijska shema kot instrument pospeševanja malega gospodarstva poleg ugodne obrestne mere nudi malim podjetjem in podjetnikom še nižje stroške odobritve posojila in možnost koriščenja garancije, s katero se podjetjem omogoča lažje zavarovanje posojila pri bankah. RC Novo mesto vsa leta nudi tudi strokovno svetovanje podjetnikom glede pridobivanja finančnih sredstev iz navedenega instrumenta, kot iz drugih finančnih shem.

Podatki glede črpanja sredstev za Občino Črnomelj za leto 2018 so:

- za območje občine je bilo razpisanih za 299.182,00 EUR posojil GSD, realiziranih posojil je bilo v višini 108.000,00 EUR, kar je za 66.000,00 EUR več napram letu 2017 (indeks 18/17: 257,14).
- strošek delovanja GSD za občino Črnomelj je bil v višini 3.001,07 EUR.

Za območje občine Črnomelj so bila odobrena 3 posojila GSD, realiziranih pa 3.

Odobrene so bile 3 garancije, realizirane 3.

Kot je razbrati iz poročila, je bila v letu 2018 realizacija posojil in izdanih garancij za občino Črnomelj višja od preteklih let, kar pomeni, da shema GSD pozitivno vpliva na samo izvajanje sheme.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da obravnava Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2018 in ga kot informacijo sprejme v predloženi vsebini.

Pripravila:
Tanja Peteh, OU

Predlagatelj:
Župan Andrej Kavšek, l.r.

Priloga:

- *Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2018*

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 3. redni seji, dne 21. 5. 2019 obravnaval gradivo »Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2018«. Odbor na gradivo ni imel pripomb, zato Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da gradivo obravnava in sprejme Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2018 v predlagani vsebini.

Zapisala:
Tanja Peteh, l.r.

Predsednik Odbora za gospodarstvo
in komunalno infrastrukturo
Samo Kavčič, l.r.

POROČILO

GARANCIJSKA SHEMA ZA DOLENJSKO (GSD)

ZA LETO 2018

Razvojni center Novo mesto d.o.o.

Franci Bratkovič, direktor

Nadzorni odbor GSD

Miloš Primc, predsednik

Novo mesto, 18. marec 2019

VSEBINA

UVOD	3
I. VSEBINSKI DEL.....	4
1 IZVAJANJE SCHEME.....	4
1.1 UNOVČENE GARANCIJE.....	4
1.2 DELO NADZORNEGA IN GARANCIJSKEGA ODBORA.....	4
II. FINANČNI DEL	5
1 SREDSTVA GARANCIJSKE SCHEME ZA DOLENJSKO	5
2 SODELOVANJE BANK IN POSOJILNI POGOJI.....	6
2.1 RAZPISANA SREDSTVA in REALIZACIJA DO 31. 12. 2018.....	7
2.2 STROŠKI DELOVANJA GSD.....	8
III. ZAKLJUČEK	9

UVOD

Leto 2018 je bilo za Garancijsko shemo za Dolenjsko (v nadaljevanju: GSD) uspešno in polno izzivov.

Cilj sheme je malim podjetnikom v regiji ponuditi posojila po čim ugodnejši obrestni meri ter garancije za dana posojila. Po drugi strani pa želimo zagotoviti obrestno mero za dane depozite, ki bo zagotavljala ohranjanje kapitalske vrednosti sheme.

Z razpisi smo podjetnikom ponudili variabilno obrestno mero vezano na 6 mesečni euribor. Tržne obrestne mere za podjetniška posojila se gibljejo od 3,5% pa vse do 5% in več. Z bankami smo spogajali zelo ugodne obrestne mere s pribitkom na 6 mesečni euribor od 1,5% do 1,9%. Obrestne mere na depozitni strani so se znižale, vendar so še vedno pozitivne.

Garancijska shema kot instrument pospeševanja malega gospodarstva poleg ugodne obrestne mere nudi malim podjetjem in podjetnikom še nižje stroške odobritve posojila in možnost koriščenja garancije, s katero podjetjem omogočamo lažje zavarovanje posojila pri bankah. Pri odobritvi posojila je ravno zavarovanje posojila bankam pogosto največji problem, saj ima podjetnik dobro idejo, ki pa jo zaradi premajhnega lastnega premoženja, ki bi ga banka vzela za zavarovanje posojila, ne more realizirati. Z izdano garancijo RC NM je posojila enostavneje realizirati oz. so dostopnejša malim podjetnikom in začetnikom.

Nezanemarljiva ostaja svetovalna pomoč, katere so podjetniki deležni preko Garancijske sheme za Dolenjsko. Svetovalna pomoč vsebuje informiranje glede pridobivanja finančnih sredstev iz GSD kot iz drugih finančnih shem. S podjetniki opravimo sestanke, ter jim svetujemo pri zapiranju finančnih konstrukcij njihovih investicij oziroma pri reševanju problemov povezanih s poslovanjem. Če je bil za realizacijo določene investicije podjetnika primernejši drugi vir, smo ga usmerili nanj, ter mu pomagali pri pripravi dokumentacije oziroma svetovali kako pripraviti dokumentacijo ali pa smo ga usmerili na za to usposobljene svetovalce. Ravno tako vsebuje komuniciranje direktno s potencialnimi posojilojemalci in z bankami s ciljem čim boljše realizacije posojil in garancij iz GSD. Izvzeto ni niti komuniciranje z mediji saj je cilj čim širše informiranje o shemi in možnostih, ki jih ponuja.

Posojila, odobrena iz sredstev GSD in sredstev ostalih razpisovalcev na nacionalnem nivoju, si v večjem delu niso konkurenčna, ampak se med seboj dopolnjujejo.

I. VSEBINSKI DEL

1 IZVAJANJE SCHEME

Aktivnosti s pripravo poročila, plana dela in novega razpisa so potekala vse do konca marca 2018. Sledila je objava Javnega razpisa garancij in posojil iz Garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2018 katerega smo objavili na spletni strani www.rc-nm.si, dne 1. 4. 2018.

Skozi celo leto smo izvajali aktivnosti na področju **informiranja in promocije** sheme za boljšo prepoznavnost le-te. Poleg objave v uradnem listu smo objavili razpis na spletni strani www.rc-nm.si. Shema ima na spletni strani tudi svojo podstran, kjer lahko uporabnik dobi pomembne informacije o shemi in njenem delovanju. Posredovali smo tudi informacijo za javnost o objavi razpisa, kar se je slišalo po regijskih radijskih oddajah. Ravno tako so vse občine objavile razpis na svoji spletni strani in v občinskih glasilih. Obiskali smo vse banke s katerimi sodelujemo z namenom boljšega sodelovanja in povezovanja skupnih interesov.

Svetovanje ter podeljevanje posojil in garancij obsega pretežni del dela na GSD. Svetovanja podjetjem in podjetnikom obsegajo svetovanja glede razpisa, razpisne dokumentacije, in ostalih postopkov v zvezi s pridobitvijo sredstev. Svetovanj smo v letu 2018 izvedli preko 200, kljub temu, da je bilo do 31. 12. 2018 realiziranih 26 posojil in garancij. Od vseh vlog smo skoraj vsem pomagali pri izpolnjevanju in pridobivanju dokumentacije, kar je bilo pri nekaterih tudi ključno, za odločitev sodelovanja v shemi. Zelo veliko je bilo komunikacije z banko glede vlog, kandidatov in zavarovanj posojil. V letu 2018 smo izvedli analizo postopka od prvega stika s stranko do podpisa dokumentacije o odobritvi pri čemer smo prišli do rezultata, da za izpeljavo ene vloge je potrebnih več kot 25 kontaktov (interakcij) z upravičencem in ostalimi deležniki pri obdelavi in odobritvi vloge.

V medsebojni **pogodbi o izvajanju GSD**, podpisani **med RC NM in sodelujočimi poslovnimi bankami**, je dogovorjen način obveščanja banke RC NM o poravnavanju pogodbenih obveznosti posojilojemalcev. Banke, ki sodelujejo pri razpisu, nas mesečno obveščajo o stanju dolga posameznih neplačnikov. Kljub temu, da izvaja banka izterjavo pogodbenih obveznosti do leta 2015 tudi za RC NM, se le-ta aktivno vključuje v razreševanje težav še preden se začne postopek izterjave dolga in tudi potem.

V letu 2018 tako kot pretekla leta je bilo veliko individualnega **poročanja občinam**. Udeležili smo se vseh odborov za gospodarstvo in sej občinskega sveta, na katere smo bili povabljeni. Pripravljali smo različne podatke in informacije za katere smo bili pozvani k posredovanju.

1.1 UNOVČENE GARANCIJE

V letu 2018 nismo imeli novih unovčenih garancij je bilo pa kar nekaj dela z izterjanjem odprtih terjatev za unovčene garancije. Uspešno smo s poplačilom zaključili eno unovčeno garancijo, dve se redno odplačujeta. Za eno unovčeno garancijo smo se odločili, da gremo v postopek sodne izterjave. Največja težava pri izterjavi unovčenih garancij je, da podjetnikom nimamo kaj izterjati, ker so zastavljeno zadevo odtujili ali pa nimajo nobenega premoženja, katerega bi lahko izterjali.

1.2 DELO NADZORNEGA IN GARANCIJSKEGA ODBORA

Nadzorni odbor se je sestel enkrat na 23. redni seji na kateri se je potrjeval Poročilo o delu za leto 2017, Plan dela za leto 2018 in Razpis GSD za leto 2018. Novost, ki smo jo v letu 2018 spremenili v razpisu je povečanje zneska višine kredita za investicije in obratna sredstva.

V sklopu razpisa 2018 je bilo sklicanih 17. korespondenčnih sej.

II. FINANČNI DEL

V finančnem delu bodo predstavljeni finančni podatki, ki se navezujejo na vsebinski del poročila in izkazujejo stanje sredstev GSD ter kazalnike realizacije sheme v letu 2018.

1 SREDSTVA GARANCIJSKE SCHEME ZA DOLENJSKO

Sredstva GSD na dan 31. 12. 2018 so znašala 4.209.300,36 EUR. Vsa sredstva so vezana pri poslovnih bankah v obliki dolgoročnih oz. kratkoročnih depozitov. Še vedno je največ plasmaja sredstev pri NLB d.d., saj je tudi realizacija posojil daleč največja ravno pri NLB d.d.

Tabela 1: Kapitalska vrednost GSD po občinah (v eur)

OBČINA	KAPITALSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2018
MO Novo mesto	1.577.773,52
Občina Črnomelj	200.071,00
Občina Dolenjske Toplice	204.925,04
Občina Kočevje	208.417,77
Občina Kostel	3.990,16
Občina Loški Potok	22.230,08
Občina Metlika	215.066,68
Občina Mirna	50.627,73
Občina Mirna Peč	146.748,35
Občina Mokronog-Trebelno	59.689,78
Občina Semič	145.023,64
Občina Straža	222.842,12
Občina Šentjernej	360.724,62
Občina Šentrupert	47.749,63
Občina Škocjan	149.398,46
Občina Šmarješke Toplice	145.022,73
Občina Trebnje	219.039,94
Občina Žužemberk	229.959,10
SKUPAJ	4.209.300,36

Povečanje sredstev v letu 2018 predstavljajo provizije od izdanih garancij in obresti od vezanih kratkoročnih in dolgoročnih depozitov.

Povratni sistem financiranja GSD s sproščanjem vplačanih depozitov v polletnih obrokih omogoča sprotno zagotavljanje sredstev za izvajanje projekta. S tem so razbremenjeni občinski proračuni oz. so lahko sredstva namenjena izvajanju drugih podjetniških projektov. V 21. letih delovanja sheme se je iz direktnih prilivov v Garancijsko shemo za Dolenjsko zbralo dovolj sredstev, ki omogočajo kontinuirano delovanje sheme, brez prekinitev delovanja zaradi porabe sredstev. V zadnjih treh letih je bilo podeljenih posojilo toliko, da se je začelo odražati pri razpisovanju nizkih zneskov za kredite pri posameznih občinah.

2 SODELOVANJE BANK IN POSOJILNI POGOJI

Pri razpisu posojil in garancij GSD so sodelovale 3 banke v regiji. To so Nova Ljubljanska banka d.d., Delavska hranilnica d.d. in Hranilnica LON d.d. Pri bankah smo izposlovali obrestne mere v višini 6 mesečni Euribor + od 1,50% do 1,90% pribitka. Obrestne mere za depozite so se oblikovale skladno s povabilom bankam. Ostali pogoji z bankami (sproščanje depozita,..) so ostali nespremenjeni glede na preteklo leto.

Tabela 2: Pregled obrestnih mer za posojila in depozite po bankah v letu 2018

Banka	Obrestna mera za posojila 6M Euribor +	Obrestna mera za depozite letno nominalno	Razlika % (obr.m.pos.-obr.m.dep.)
NLB d.d.	1,50 %	0,01 % do 24 mesecev 0,10 % nad 24 mesecev	1,40
Delavska hranilnica d.d.	1,90 %	0,01 %	1,89
Hranilnica LON d.d.	1,90 %	0,10 %	1,80

Ostali pogoji posojil in depozitov v letu 2018:

<i>Znesek posojila:</i>	minimalno 5.000 EUR in maksimalno 120.000 EUR (odvisno od linije)
<i>Stroški posojila pri banki:</i>	v skladu s tarifo banke
<i>Stroški obdelave vloge pri RC:</i>	25,00 EUR + DDV (v primeru, ko je posojilo brez garancije)
<i>Odplačilna doba:</i>	od 1 do 7 let (odvisno od linije) z možnostjo moratorija
<i>Način črpanja:</i>	v EUR, s predložitvijo dokazil za dokumentarno uporabo
<i>Način odplačila posojila:</i>	obročno, v mesečnih, trimesečnih ali polletnih obrokih
<i>Zavarovanje posojila:</i>	možnost garancije GSD RC do 80% odobrenega posojila ali po pogojih banke
<i>Strošek garancije RC GSD:</i>	0,5% od vrednosti garancije
<i>Sproščanje vezanega depozita:</i>	polletno, prvič po 12 mesecih

2.1 RAZPISANA SREDSTVA in REALIZACIJA DO 31. 12. 2018

V letu 2018 smo razpisali dolgoročnih posojil v skupnem znesku 2.707.012 EUR. Sredstva za razpis posojil iz garancijske sheme za leto 2018 so bila zbrana iz naslednjih virov: neporabljen sredstva iz razpisa 2017, predvideni sproščeni dolgoročni depoziti v letu 2018, provizija za odobrene garancije v letu 2017, obresti kratkoročnih in dolgoročnih depozitov in prenosi sredstev med razpisi.

Razpis GSD 2018 je odprt do konca marca 2019. V letu 2018 (od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018) je bilo realiziranih 32 posojil z ali brez garancije (26 – razpis 2018 in 6 razpis 2017) v skupni višini 1.678.185 EUR (leta 2017 - 1.053.094 EUR) in garancij v skupni višini 1.208.798 EUR (leta 2017 - 697.847 EUR).

Spodnji graf prikazuje realizacijo 2018 v primerjavi s preteklim letom.

Realizacija kreditov in garancij v letu 2018 v primerjavi z letom 2017

Spodnja tabela prikazuje razpisana sredstva po občinah ter realizacijo v primerjavi z letom 2017.

Tabela 3: Realizacija posojil po občinah v primerjavi s preteklim letom

OBČINA	RAZPISANA POSOJILA 2018	POSOJILA GSD – REALIZACIJA	Stolpec1	Stolpec2	GARANCIJE GSD – REALIZACIJA	Stolpec3	Stolpec4
		2017 (v €)	2018 (v €)	INDEKS '18/17	2017 (v €)	2018 (v €)	INDEKS '18/17
MO Novo mesto	513.657,00	400.000,00	507.985,00	127,00	316.000,00	400.388,00	126,71
Občina Črnomelj	299.182,00	42.000,00	108.000,00	257,14	33.600,00	86.400,00	257,14
Občina Dolenjske Toplice	182.130,00	20.000,00	0,00		12.000,00	0,00	
Občina Kočevje	70.814,00	0,00	0,00		0,00	0,00	

Občina Kostel	151.214,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
Občina Loški Potok	165.114,00	0,00	27.000,00		0,00	18.900,00	
Občina Metlika	145.606,00	15.000,00	120.000,00	800,00	0,00	96.000,00	
Občina Mirna	27.972,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
Občina Mirna Peč	146.949,00	10.000,00	60.000,00	600,00	8.000,00	48.000,00	
Občina Mokronog-Trebelno	159.088,00	20.000,00	0,00		12.000,00	0,00	
Občina Semič	5.037,00	0,00	105.000,00		0,00	84.000,00	
Občina Straža	172.228,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
Občina Šentjernej	25.715,00	223.093,78	102.800,00	46,08	116.846,89	65.240,00	
Občina Šentrupert	218.298,00	0,00	45.000,00		0,00	36.000,00	
Občina Škocjan	60.106,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
Občina Šmarješke Toplice	76.345,00	24.000,00	40.000,00	166,67	14.400,00	32.000,00	222,22
Občina Trebnje	223.635,00	0,00	99.400,00		0,00	75.020,00	
Občina Žužemberk	63.922,00	90.000,00	27.000,00		48.000,00	16.200,00	
SKUPAJ	2707012	844.093,78	1.242.185,00	147,16	560.846,89	958.148,00	170,84

2.2 STROŠKI DELOVANJA GSD

Sredstva za delovanja GSD zagotavljajo občine članice garancijske sheme. V letu 2018 je bilo za izvajanje GSD zagotovljenih 62.716,72 EUR.

Sredstva pokrivajo:

- **Stroške dela:** informativni pogovori, izdajanje in sprejemanje vlog, pomoč pri pripravi vlog, obdelava vlog, svetovanja pri pripravi in zapiranju finančne konstrukcije, priprave predlogov za obravnavo na kreditnem odboru, koordinacijo projekta z občino in koordinacijo vlog z banko, pripravo dokumentacije za izvajanje projekta, sodelovanje z ministrstvi (MGRT, SPIRIT,...), sodelovanje s Slovenskim podjetniškim skladom (SPS), Javnim skladom RS za regionalni razvoj v Ribnici ter združenjem regionalnih razvojnih agencij (RRA GIZ), sodelovanje z bankami in obrtnimi zbornicami, računovodsko in finančno spremljanje projekta, delo z občinami (občinski sveti);
- **Informiranje:** objava razpisa, oglaševanje v lokalnih in regionalnih medijih, informiranje preko glasil zbornic, predstavitve na delavnicah in srečanjih z gospodarstveniki;
- **Posredne stroške:** poslovnih in materialnih stroškov v zvezi z izvajanjem GSD (ogledi, amortizacija opreme, stroški izobraževanja, materialni stroški, poštni stroški, vodenje TRR ...),
- **Druge stroške:** stroški zunanjih sodelavcev (komisija GO GSD), pravna svetovanja in izpeljava izvršb idr.

Stroški delovanja po občinah so se izračunavali skladno z drugo alinejo 4. člena Pravil delovanja GSD.

III. ZAKLJUČEK

Realizacija danih garancij je v letu 2018 za skoraj 100 % presegla rezultat preteklega leta. Leto 2018 je potekalo po pričakovanjih, saj se trenutno zadolževanje podjetij še povečuje. Temu govori dejstvo pri realizaciji sredstev tudi v tistih občinah, kjer do sedaj ni bilo interesa. Povpraševanja je veliko, vendar je pri nekaterih občinah zmanjkalo sredstev ali pa so bila razpisana sredstva prenizka. V zadnjih dveh letih je bilo zelo veliko povpraševanja po investicijskih posojilih in nekaj manj za obratna sredstva. Leta poprej je bilo ravno obratno.

Prednosti garancijske sheme pred ostalimi razpisi ugodnih posojil:

- ✓ enostavnejša dokumentacija, ki jo je potrebno izpolniti za potrebe razpisa (ni potreben investicijski elaborat, imamo poenostavljen obrazec Predstavitev projekta);
- ✓ hitreje reševanje vlog posojilojemalcev (obravnave po potrebi tudi večkrat na mesec);
- ✓ neposredni stik z investitorji – svetovanje pri načinu zapiranja finančne konstrukcije investicije ter pripravi dokumentacije (pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, fotokopiranje,...);
- ✓ upravičen strošek investicije so tudi nakup vozila in rabljene opreme – neupravičene investicije po pogojih SPS in Javnega regionalno razvojnega sklada,
- ✓ na razpis se lahko prijavijo tudi fizične osebe z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, društva, zavodi, zadruga in socialna podjetja.

Slabost garancijske sheme je v omejeni količini razpoložljivih sredstev za posamično občino.

Za uspešno izvajanje projekta iz Garancijske sheme za Dolenjsko, si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Naše poslanstvo je nudenje svetovalnih storitev malim podjetnikom, zlasti začetnikom. Le-ti so najpomembnejša ciljna skupina RC NM, ker še ne poznajo razmer na trgu, zaradi česar so ranljiva ciljna skupina. Z ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest, bo regija dosegla znižanje stopnje brezposelnosti in omogočila dvig kakovosti življenja v regiji. Z odpiranjem novih podjetij pa večjo razpršenost in manjšo neodvisnost od velikih podjetij.

Pripravila:

Miljana Balaban

Franci Bratkovič, direktor